

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: SK-3Er/386/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8609203319
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8609203319.4

Uznesenie

Okresný súd Bardejov v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátskou kanceláriou Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. X, XXX XX B. D., zastúpenému Mgr. Matúšom Mackom, advokátom, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, za účasti Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS na strane povinného, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník o vymoženie pohľadávky vo výške 864,36 Eur s príslušenstvom a trov exekúcie, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Ladislavom Jakubcom, ako nástupcom súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. pod sp. zn. EX 4415/09, o návrhu povinného na zastavenie exekúcie, takto

rozhodol:

I. Súd exekúciu vyhlasuje za neprípustnú a exekúciu zastavuje.

II. Súdnemu exekútorovi priznáva nárok na náhradu trov exekúcie voči oprávnenému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Povinnému priznáva nárok na náhradu trov exekúcie voči oprávnenému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto uznesenia.

IV. Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Oprávnený sa návrhom spísaným pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD. vo forme zápisnice dňa 25. 06. 2009 domáhal vykonania exekúcie voči povinnému na vymoženie 864,36 Eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. v Bratislave sp. zn. SR 01075/09 zo dňa 19. 05. 2009.

2. Dňa 24. 07. 2009 doručil súdny exekútor súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami.

3. Okresný súd Svidník dňa 24. 11. 2009 zaslal výzvu oprávnenému, aby predložil Zmluvu o úvere č. 8402612 zo dňa 22. 07. 2008 (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej bol povinnému poskytnutý úver, nakoľko je potrebné posúdiť súlad exekučného titulu so zákonom. Oprávnený po výzve pripojil k návrhu na vykonanie exekúcie aj zmluvu o úvere, v ktorej povinný je označený svojím menom, priezviskom, rodným číslom a ďalšími údajmi. Popri označení povinného ako fyzickej osoby nepodnikateľa, je uvedené aj jeho označenie ako fyzickej osoby podnikateľa vrátane prehlásenia, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon podnikania. Súčasťou zmluvy sú aj všeobecné podmienky poskytnutia úveru vyhotovené oprávneným ako formulár.

4. Okresný súd Svidník zastavil exekučné konanie uznesením č. k. SK-3Er/386/2009-11 zo dňa 29. 03. 2010, proti ktorému oprávnený podal odvolanie. Krajský súd v Prešove toto uznesenie uznesením č. k. 18CoE/57/2010-31 zo dňa 13. 07. 2010 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a zaviazal ho, aby opätovne preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, či nezistí rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi.

5. Uznesením č. k. SK-3Er/386/2009-34 zo dňa 07. 03. 2011 Okresný súd Svidník čiastočne zastavil exekučné konanie, a to v časti týkajúcej sa vymoženía sumy 320,65 Eur, v časti týkajúcej sa vymoženía úroku z omeškánia vo výške 0,25 % denne zo sumy 598,84 Eur od 30. 10. 2008 do zaplattenia a v časti týkajúcej sa vymoženía trov oprávneného vzniknutých v rozhodcovskom konaní vo výške 229,87 Eur. Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o čiastočnom zastavení exekúcie zo dňa 07. 03. 2011 podal oprávnený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 18CoE/7/2014-55 zo dňa 30. 01. 2014 tak, že napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V závere odôvodnenia svojho rozhodnutia uložil súdu prvého stupňa, aby posúdil či vzťah medzi účastníkmi konania je vzťahom spotrebiteľským. Zároveň mu odvolací súd uložil povinnosť preskúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul a ako prvým krokom súdu prvého stupňa bude rozhodnúť, či bude vydané poverenie exekútorovi.

6. Okresný súd Svidník poverením č. 5712102003 zo dňa 17. 02. 2021 poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútoru JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., ktorý ju vedie pod sp. zn. EX 4415/09 a ktorého nástupcom je súdny exekútor JUDr. Ladislav Jakubec.

7. Dňa 14. 04. 2021 právny zástupca povinného doručil Okresnému súdu Svidník prostredníctvom súdneho exekútoru podanie, ktoré súd vyhodnotil podľa obsahu ako návrh na zastavenie aj s návrhom na odklad exekúcie. Toto podanie odôvodnil tým, že išlo o nekalú praktiku oprávneného, ktorými svojich obchodných zástupcov inštruoval, aby vyznačovali účel úveru na zamestnanie, povolanie, či podnikanie a týmto bolo ich zákazníkovi/spotrebiteľovi zamedzené právo domáhať sa spotrebiteľskej ochrany. Ďalej povinný v podaní uviedol, že predmetný úver použil pre osobnú spotrebu a nie na podnikanie a žiada súd o poskytnutie ochrany, ktorá mu prináleží podľa noriem spotrebiteľského práva.

8. Podľa § 243h ods. 1 vety prvej zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) /v platnom znení/ ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

9. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku /v znení účinnom do 31. 03. 2017/, ak to povaha veci nevyučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

10. Podľa § 391 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

11. V posudzovanom prípade bol ako exekučný titul predložený rozhodcovský rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01. 06. 2009 a vykonateľnosť dňa 04. 06. 2009. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že pohľadávka vznikla na základe Zmluvy o úvere. Vychádzajúc z odôvodnenia predmetného rozhodcovského rozsudku, právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a vydať predmetný rozsudok zakladala rozhodcovská doložka uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru (uvedené ako súčasť zmluvy) (ďalej len „VPPÚ“).

12. Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd nielen oprávnený, ale povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súdy v exekučnom konaní nepreskúmajú vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizujú svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie nulité, nevyvolávajúce žiadne právne účinky.

Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti. Vyššie uvedené závery vyplývajú z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie z 10. októbra 2012, sp. zn.: 6Cdo 105/2011, pozri aj 3Cdo 122/2011, 3Cdo 146/2011).

13. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. Uvedený právny názor vyplýva z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie z 10. októbra 2012, sp. zn.: 6Cdo 105/2011).

14. Cieľom legislatívy európskej únie a členských štátov je zvýšenie ochrany spotrebiteľov. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zákonná definícia vymedzuje jeden zo subjektov spotrebiteľskej zmluvy, pričom dôvodom zavedenia a konkretizácie subjektu vzťahov „obchodných“ - spotrebiteľských v právnom poriadku je zvýraznenie potreby ochrany týchto subjektov pred „silnejšími“ subjektmi. Dôvody takejto potreby možno hľadať v charaktere priemerného spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právnych vzťahov najmä pre aktuálnu potrebu uspokojenia svojich spotrebiteľských potrieb. Iná kvalita bdelosti sa vyžaduje od zmluvnej strany v postavení nespotebriteľa a iná od spotrebiteľa. Súdnu ochranu nemožno uprieť ani menej bdelému, či skoro pasívnemu až ľahostajnému spotrebiteľovi. Jeho ochrana je založená a rozsahom upravená zákonom, preto možno ochrániť spotrebiteľa len v obmedzenom rozsahu. Ak zákon stanovuje, že neprijateľnou podmienkou s dôsledkom neplatnosti je práve ustanovenie, ktoré vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, potom stanovenie konkrétneho rozhodcu spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach. Súd konštatuje, že je potrebné rozhodcovskú doložku so svojimi dôsledkami ozrejmiť spotrebiteľovi takým spôsobom a v takom čase, aby si aj priemerný spotrebiteľ uvedomil vážne dôsledky založenia právomoci rozhodcovského orgánu, pričom doložka nevytlúči a ozrejmi spotrebiteľovi možnosť vec prejednať v súdnom konaní. Možnosť alternatívne si vybrať rozhodcovské alebo súdne konanie sa musí javiť naplnená vo vzťahu k priemernému spotrebiteľovi aj fakticky.

15. Exekučný súd je povinný nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, ale v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania, prihliadať na zákonnosť prebiehajúcej exekúcie a v prípade, že zistí existenciu takej skutočnosti, pre ktorú nie je možné v ďalšom vykonávaní exekúcie pokračovať, je povinný exekúciu aj bez návrhu zastaviť.

16. Vychádzajúc z uvedeného, exekučný súd ako prvé skúmal či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy, ktorá môže mať formu osobitnej písomnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka musí mať písomnú formu inak je neplatná, pričom písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

17. Za týmto účelom sa tunajší súd opätovne oboznámil s obsahom spisu a zistil, že exekučným titulom v tomto exekučnom konaní je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou, a.s. so sídlom v Bratislave č. k. SR 01075/09 zo dňa 19. 05. 2009. Týmto rozhodnutím vznikol oprávnenému voči povinnému nárok na úhradu sumy vo výške 918,80 Eur s príslušenstvom, a to na podklade Zmluvy o úvere č. 8402612 zo dňa 22. 07. 2008 (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej veriteľ /oprávnený/ poskytol dlžníkovi /povinnému/ úver vo výške 331,93 Eur (10 000,00 Sk) a dlžník sa zaviazal vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 321,31 Eur (9 680,00 Sk), t. j. celkovo sumu 653,25 Eur (19 680,00 €), a to v 12. tich mesačných splátkach po 54,43 Eur (1 640,00 Sk) počnúc dňom 25. 08. 2008 na účet veriteľa. Po podaní návrhu na začatie rozhodcovského

konania do dňa vyhotovenia tohto návrhu povinný zaplatil 54,44 Eur (1 640,06 Sk), ktorá bola použitá na čiastočnú úhradu sumy vo výške 918,18 Eur (27 679,77 Sk), takže zostatok sumy, ktorú oprávnený žiada uhradiť od povinného po započítaní čiastočnej úhrady je vo výške 864,36 Eur (26 039,71 Sk). Dlžník zároveň prehlásil, že finančné prostriedky špecifikované v zmluve mu boli poskytnuté na účely podnikania.

18. Dlžník bol v zmluve identifikovaný menom, priezviskom, rodným číslom, číslom občianskeho preukazu a adresou trvalého pobytu, teda ako fyzická osoba nepodnikateľ a zároveň aj obchodným menom, adresou sídla, identifikačným číslom a číslom živnostenského registra, teda ako fyzická osoba - podnikateľ.

19. Súd z vyššie uvedených skutočností má za to, že dlžník nebol v predmetnej zmluve o úvere identifikovaný jednoznačne, t. j. nie je možné spôsobom nevyvolávajúcim žiadne pochybnosti jednoznačne ustáliť, že úver bol povinnému poskytnutý na účely podnikania, pričom dôkazné bremeno znáša veriteľ a ten dosiaľ súdu nepredložil žiadne listinné dôkazy preukazujúce túto skutočnosť. Z tohto dôvodu je potrebné nahliadať na dlžníka /povinného/ ako na spotrebiteľa požívajúceho ochranu podľa ustanovení § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka, ako aj predpisov o ochrane spotrebiteľa.

20. Podľa § 70 zák. č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní") v platnom znení, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, štatút, rokovací poriadok ani ostatné predpisy stáleho rozhodcovského súdu sa nesmú odchyliť v neprospech spotrebiteľa od tohto zákona. Použitie štatútu, rokovacieho poriadku a ostatných predpisov stáleho rozhodcovského súdu nesmie viesť k znevýhodneniu spotrebiteľa oproti dodávateľovi.

21. Podľa § 73 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v platnom znení ak nie je ďalej ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred 1. januárom 2015, zostávajú zachované.

22. Podľa § 73 ods. 3 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v platnom znení rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

23. Podľa § 12 ods. 6 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“) /účinného do 31. 12. 2014/, zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že svoj spor predložia na rozhodnutie určitému stálemu rozhodcovskému súdu. V tom prípade platí, že sa podrobujú predpisom stáleho rozhodcovského súdu podľa § 13 a 14, ktoré sú platné v čase začatia rozhodcovského konania pred týmto stálym rozhodcovským súdom, ak sa v rozhodcovskej zmluve nedohodli inak.

24. Podľa § 4 ods. 1 ZoRK, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

25. Podľa § 4 ods. 2 ZoRK rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

26. Podľa § 4 ods. 3 ZoRK nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

27. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

28. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

29. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

30. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

31. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

32. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

33. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

34. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

35. Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

36. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

37. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

38. Podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

39. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví na návrh alebo aj bez návrhu.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd nepochybne zistil, že povinný je a aj v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere bol spotrebiteľom, pretože nebolo preukázané, že by pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. podnikateľskej činnosti. Napriek tomu, že Zmluva o úvere obsahuje označenie povinného aj ako podnikateľa s vyznačením, že ide o úver na výkon podnikania, súd túto skutočnosť nepovažoval za relevantnú pre určenie, že v danom prípade nejde o spotrebiteľský vzťah, nakoľko povinný je označený aj ako fyzická osoba - nepodnikateľ, pričom v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (bližšie pozri nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 243/07, ktorý konštatuje, že: „ak sú v zmluve použité formulácie a pojmy, ktoré možno vykladať rozdielne, javí sa byť spravodlivým vykladať ich v neprospech toho, kto ich do zmluvy uložil“, t. j. v prejednávacom prípade v neprospech oprávneného.) Ustanovenie § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ako aj ustanovenia článku 2 písm. b) Smernice Rady 93/13/EHS nevyklúčujú, že by spotrebiteľ mohol vykonávať podnikateľskú resp. obchodnú činnosť, dokonca výslovne pripúšťajú, že to tak môže byť, vylučujú však aby osoba požívajúca status spotrebiteľa pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej

činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Aj s prihliadnutím na znenie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno mať za preukázaný nespotrebitel'ský charakter predkladanej Zmluvy o úvere. Z uvedených údajov možno dôjsť skôr k predpokladu, že povinný predmetnú zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ a nie ako podnikateľ, keď údaje obsiahnuté v rámci označenia zmluvných strán, ktoré by charakterizovali povinného ako podnikateľa sú voľne dostupné vo verejnej časti živnostenského registra alebo z osvedčenia o živnostenskom oprávnení, a naopak údaje charakterizujúce povinného ako fyzickú osobu nepodnikateľa, nie sú verejne prístupné a je ich možné zistiť len z dokladov priamo poskytnutých povinným napr. z občianskeho preukazu. Zo Zmluvy o úvere je zrejmé, že verejná listina (napr. občiansky preukaz) nebola pri uzatváraní zmluvy využitá len na identifikáciu dotknutej fyzickej osoby, či napr. ide o tú istú osobu, ktorá predložila živnostenské oprávnenie, ale tieto údaje boli do obsahu zmluvy priamo zahrnuté (vrátane rodného čísla). Aj preto sa dá predpokladať, že povinný (dlžník) v uvedenom vzťahu vystupoval ako spotrebiteľ. Ako je uvedené vyššie, z hľadiska ochrany práv spotrebiteľa je rozhodujúci skutočný účel, na ktorý bol úver poskytnutý. Dostatočným preukázaním nie je ani uvedený všeobecný údaj o poskytnutí úveru „na výkon podnikania“, aj vzhľadom na skutočnosti, na ktoré dôvodne poukazoval povinný vo svojom návrhu na zastavenie exekúcie, a síce že súdnou praxou boli identifikované mimoriadne početné prípady, kedy takýto údaj do zmluvy bol vyznačený jedine a výlučne za účelom vylúčenia zmluvy z režimu spotrebiteľskej ochrany, hoci úver bol braný na spotrebu, ako to v tomto prípade tvrdí povinný. Súd poukazuje aj na Nález Ústavného súdu SR I. ÚS 232/2023-39 kde aj Ústavný súd potvrdil záver, že samotné vyznačenie v zmluve že ide o podnikateľa a úver na podnikanie nevylučuje spotrebiteľskú ochranu keď uviedol, že „V zhode s najvyšším súdom aj ústavný súd opakuje, že samotný štatút podnikateľa nevylučuje spotrebiteľskú ochranu. Je potrebné vychádzať z tzv. skutočného účelu zmluvy, ktorým nie je, resp. nemusí byť účel formálne v zmluve deklarovaný. Iba v prípade jasného preukázania existencie skutočného účelu zmluvy a teda i záväzku možno jednoznačne ustáliť, či ide alebo nejde o spotrebiteľský vzťah“. Tu oprávnený nič také nepreukázal. Súd podporne poukazuje na aktuálne rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn.9CoEk/1/20241 a 17CoEk/4/2023 kde za rovnakých skutkových okolností zmluvy oprávneného uzavreté „s podnikateľom, na podnikanie“ boli vyhodnotené ako spotrebiteľské. Samotný údaj (že povinný je aj podnikateľ) neposkytuje odpoveď na otázku akú konkrétnu súvislosť s podnikateľskou činnosťou povinného vôbec uzavretie Zmluvy o úvere má, nie je dostatočným preukázaním, že úver si povinný vzal na podnikanie, že finančné prostriedky použil na výkon jeho živnostenského oprávnenia. S poukazom na vyššie uvedené súd oprávneným predloženú Zmluvu o úvere, ktorá založila záväzkový vzťah medzi oprávneným a povinným, jednoznačne považoval za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník v § 52 definuje spotrebiteľskú zmluvu ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posúdenie spotrebiteľskej zmluvy je najmä skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky ovplyvniť. Zmluvy majú charakter formulárov, pričom nie je priestor na individuálne dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 8CoE/292/2015-31 zo dňa 29. 04. 2016.

41. V posudzovanom prípade bol ako exekučný titul predložený rozhodcovský rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01. 06. 2009 a vykonateľnosť dňa 04. 06. 2009. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že pohľadávka vznikla na základe Zmluvy o úvere. Vychádzajúc z odôvodnenia predmetného rozhodcovského rozsudku, právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a vydať predmetný rozsudok zakladala rozhodcovská doložka uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru (uvedené ako súčasť zmluvy) (ďalej len „VPPÚ“).

42. Z obsahu spisu súd zistil, že neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere sú VPPÚ, kde v bode 17 je zahrnutá aj rozhodcovská doložka uzavretá medzi zmluvnými stranami. Súd rozhodcovskú doložku preskúmal, a to najmä z tej stránky, či jej dojednanie nespôsobuje značnú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom a či spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi.

43. V posudzovanom prípade sa rozhodcovská doložka nachádzala v bode č. 17 VPPÚ. Podľa tohto bodu: „všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel : Sa, vložka č. 3530/B (ďalej len „rozhodcovský súd“),

ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.“ Nakoľko rozhodcovská doložka je súčasťou Zmluvy o úvere, ktorá nebola medzi oprávneným a povinným uzatvorená vo forme osobitného dokumentu v písomnej podobe, súd konštatuje, že táto nebola uzatvorená v súlade so zákonom a nespĺňa požiadavky platnosti rozhodcovskej doložky v zmysle ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní.

44. Súd pri zisťovaní, či nejde o nekalú rozhodcovskú doložku skúma všetky dôležité skutočnosti, ktoré vyvolávajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Za také okolnosti možno považovať aj neprijateľné miesto rozhodcovského konania, ktoré môže odradiť spotrebiteľa od uplatnenia jeho práv. V danom prípade je miestom rozhodcovského konania Bratislava a povinný ako spotrebiteľ má trvalý pobyt prihlásený v Rostkoch 3, Vyšný Orlík.

45. Súd je toho názoru, že v danom prípade nie je možné formuláciu rozhodcovskej doložky považovať za platnú. Takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Spotrebiteľovi je v danom prípade fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, keď oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd. Vznik rozhodcovskej doložky vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z obsahu spisu nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinného a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej doložke o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej doložky súd nepovažuje za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Oprávnený si tak v tomto smere dôkazné bremeno nespĺnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo platí aj pre daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Rozhodcovská doložka uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Nakoľko tieto podmienky neboli splnené a povinný nemal možnosť ovplyvniť ani obsah Zmluvy o úvere, ani rozhodcovskej doložky, nemožno považovať rozhodcovskú doložku za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Pri posudzovaní rozhodcovskej zmluvy alebo doložky treba skúmať o. i. aj to, či nemá charakter neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, t. j. spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná, rovnako ako v tomto prípade. Rozhodcovská doložka nútila spotrebiteľa podrobiť sa právomoci rozhodcovského súdu, čím boli zneužitá práva spotrebiteľa dodávateľom. Rozhodcovskú doložku preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 39 a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

46. Vzhľadom na to je možné vychádzať z toho, že ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvodom na zastavenie exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku. Preto súd rozhodol tak, ako to je uvedené v prvej výrokovej vete tohto uznesenia.

47. Podľa § 200 ods. 5 Exekučného poriadku, ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

48. O nároku na náhradu trov exekúcie vo vzťahu k súdnemu exekútorovi súd rozhodol v súlade s § 9a ods. 1 Exekučného poriadku v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP a § 203 ods. 1 Exekučného poriadku. Tým, že oprávnený viedol exekúciu na podklade nespôsobilého exekučného titulu, možno uzavrieť, že z procesného hľadiska zaviniť, že sa konanie muselo zastaviť a preto je povinný nahradiť súdnemu exekútorovi nevyhnutné trovy exekúcie.

49. O trovách konania vo vzťahu k oprávnenému a povinnému súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 Civilného sporového konania, pretože rozhodovanie o trovách konania vo vzťahu k týmto účastníkom konania nemožno dôvodiť z úpravy ustanovení § 203 Exekučného poriadku, pretože táto úprava dopadá len na vzájomný vzťah oprávneného a súdneho exekútora. Keďže oprávnený zaviniť zastavenie exekučného konania, má povinný nárok na náhradu trov konania. Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS súd náhradu trov konania nepriznal, nakoľko okrem jediného všeobecného, formulárového podania nereflektujúceho vôbec konkrétne okolnosti tejto veci žiadne iné podania či návrhy s ktorými by mohol byť spojený vznik účelných trov v konaní neprodukovalo (§ 251 a § 257 CSP), pričom ochrana povinného je zabezpečená jeho zastúpením advokátom.

50. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd rozhodol tak, ako je to uvedené v jednotlivých výrokoch tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne prostredníctvom Okresného súdu Bardejov na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí – odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsah odvolateľ rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.